

201. Nowe stanowiska *Chamaesphecia leucopsiformis* (ESPER, 1800) (*Lepidoptera: Sesiidae*) w Polsce

New records of *Chamaesphecia leucopsiformis* (ESPER, 1800) (*Lepidoptera: Sesiidae*) from Poland

KEY WORDS: *Lepidoptera*, *Sesiidae*, faunistic, records, Poland.

Chamaesphecia leucopsiformis ESP. znany jest głównie ze środkowej i południowej części Europy. W Polsce wykazany jest z nielicznych stanowisk z Wyżyny Małopolskiej, Łódzkiej oraz z Wielkopolski gdzie podawano go ostatnio na przełomie XIX i XX wieku.

Poniżej przedstawiono kolejne stanowiska omawianego gatunku:

- Poznań - Kobylepole (UTM: XU40), 20 VIII 1936, 1 ex. leg. M. SZMYT (okaz znajduje się w zbiorach Instytutu Systematyki i Ewolucji Zwierząt (ISEZ) PAN w Krakowie);
- Poznań - Nowa Wieś (XU40), 16 VIII 1966, 1 ex. leg. M. LEWANDOWSKI;
- Poznań - Miłostowo (XU41), VII-VIII 1995, VIII 1996, kilkanaście żerowisk, w większości spasożytowane leg. M. BĄKOWSKI; VIII 1976, 1 ♂ obserwowany przy *Euphorbia cyparissias* L., leg. A. KOCHANOWSKI;
- Poznań - Junikowo (XU21), 18 VIII 1971, 1 ♂ ex. larva, 10 VIII 1974, 1 ♂ ex. larva, leg. A. KOCHANOWSKI;
- Ligowiec (XU51), 6 VIII 1996, żerowiska z których 20 VIII 1996 wyhodowano 1 ♂, leg. M. BĄKOWSKI;
- Gostyń (XT45), VII 1928, 1 ex., leg. S. STACH (ze zbioru ISEZ PAN w Krakowie);
- Wielkopolski Park Narodowy (XT29), 28 VII 1976, 1 ex. na *E. cyparissias* przy piaszczystej leśnej drodze nad Jeziorem Budziszynskim, leg. E. BARANIAK;
- Kików ad Busko Zdrój (DA98), 14 VI 1996, żerowiska na *E. cyparissias*, leg. M. BĄKOWSKI;
- Topola ad Busko Zdrój (DA98), 17 VI 1996, żerowiska, leg. M. BĄKOWSKI;
- Skotniki Duże ad Busko Zdrój (DA88), 23 VII 1996, żerowisko z poczwarką, leg. M. BĄKOWSKI.

Marek BĄKOWSKI, Poznań

202. Nowe stanowiska rzadkich gatunków *Gelechiidae* (*Lepidoptera*) w Polsce

New records of rare *Gelechiidae* (*Lepidoptera*) from Poland

KEY WORDS: *Lepidoptera*, *Gelechiidae*, records, Poland.

Gelechia sestertiella HERRICH-SCHÄFFER, 1854

- CD37 Glinki ad Toruń, 2 ♀♀, 29 VI 1996; motyle odłowiono z pnia *Acer campestre* L., rosnącego w przydrożnej alei klonowej (leg., coll. T. BARAN).

Gatunek zasiedlający prawie całą Europę. W Polsce znany był dotąd jedynie z okolic Gdańska i okolic Bydgoszczy. Gąsienice żerują na liściach różnych gatunków drzew z rodzaju *Acer* L.

Caryocolum alsinella (ZELLER, 1868)

- CD37 Toruń - lotnisko, murawa z roślinnością kserotermofilną, 1 ♀, ex larva, 21 VI; 2 ♂♂, ex larva, 23 VI 1996; roślina pokarmowa – *Cerastium semidecandrum* L. (leg., coll. T. BARAN).

Gatunek występujący prawie w całej Europie oraz w północnej Afryce. Najdalej na północ stwierdzony został w południowej Szwecji. W Polsce dotychczas podawany był z Wrocławia, Szczecina, okolic Łomży oraz okolic Dynowa. Roślinami pokarmowymi gąsienic, prócz wyżej wymienionej rogownicy pięciopręcikowej, są także rogownica polna – *Cerastium arvense* L. i mokrzyca wiosenna – *Minuartia verna* (L.) HIERN. Na tychże roślinach młode larwy minują liście, natomiast dorosłe gąsienice są egzożagami żerującymi pośród sprzędzonych razem wierzchołków.

Caryocolum leucomelanella (ZELLER, 1839)

- CD37 Toruń - lotnisko, murawa z roślinnością kserotermofilną, 1 ♀, ex pupa, 21 VII 1995; 1 ♀, 7 VIII 1996 (leg., coll. T. BARAN).

Gatunek znany ze środkowej i południowej Europy. W Polsce wykazany był z Głogowa (locus typicus), Wrocławia, okolic Szczecina, okolic Krakowa, Tatr oraz Pienin. Roślinami pokarmowymi gąsienic są różne gatunki goździków – *Dianthus* L. oraz goździcznik skalnicowy – *Tunica saxifraga* (L.) Scop. Na roślinach z rodzaju *Dianthus* L. larwy żerują wewnątrz młodych pędów oraz w łodygach, podczas gdy na goździczniku młode gąsienice drążą łodygi i tworzą galasy, natomiast dorosłe żyją pośród pędów.

Tomasz BARAN, Toruń

203. Nowe stanowiska rzadkich gatunków sówkowatych (*Lepidoptera: Noctuidae*) z zachodniej Polski

New records of some rare noctuid moths (*Lepidoptera: Noctuidae*) from western Poland

KEY WORDS: *Lepidoptera*, *Noctuidae*, new records, W Poland.

Prowadząc obserwacje nad motylami w zachodniej Polsce, stwierdzono występowanie trzech interesujących gatunków *Noctuidae*.

Paradiarsia glareosa (ESP.)

- Wężyska ad Gubin VT96, 2 IX 1997, 11 exx., J. NOWACKI et J. SOSIŃSKI leg.

Gatunek zachodnioeuropejski osiągający wschodnią granicę swego zasięgu na terenie wschodnich Niemiec. Z Polski dotychczas wykazywany jako bardzo rzadki z pojedynczych stanowisk na Pomorzu Zachodnim i Północnym Bałtyku, oraz w jednym okazie z Gubina.

Xestia agathina (DUP.)

- Wężyska ad Gubin VT96, 2 IX 1997, 1 ex., J. NOWACKI leg.

Gatunek atlantycki o podobnym typie rozszedlenia w Europie do poprzedniego. W Polsce jedyne pewne stanowiska występowania tego gatunku, mające charakter dysjunktywny, znajdują się na Półwyspie Bałtyku pomiędzy Łebą a Białogórą.

Euxoa vitta (ESP.)

- Dąbrowa ad Lubsko VT94, 19 VIII 1996, 1 ex., J. NOWACKI leg.
- Wężyska ad Gubin VT96, 2 IX 1997, 1 ex., J. NOWACKI leg.

Gatunek występujący w Europie, w strefie stepowej Rosji i Ukrainy, sięgający przez Słowację, Węgry, Czechy, po południowo-wschodnie Niemcy, Austrię i Włochy na zachód. Ostatnio stwierdzony także na stanowiskach dysjunktywnych na terenie Hiszpanii i Grecji. W Polsce zarejestrowany dotychczas jedynie na Pomorzu i w Wielkopolsce.

Janusz NOWACKI, Poznań

Janusz SOSIŃSKI, Poznań